

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefón 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felsőfős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 286. szám.

Előfizetési árak:
 Egész évre ——— 24 kor.
 Félévre ——— 12 .
 Negyedévre ——— 6 .
 Egy óra ——— 2 .
 — Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
 mindennap délután 5 órakor.

Hétfő, december 15.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybecskerek, december 15.

Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésnek két különösen kiemelkedő mozzanata volt. Az egyik az új főispán, dr. Dellimanics Lajos kinevezésének hivatalos bejelentése, amely alkalmat adott arra, hogy a megyebizottsági tagok lelkes ovációban adjanak kifejezést a kinevezés fölötti örömüknek.

A másik nevezetes mozzanata, a vármegye pénztári és számvevőségi tisztviselőinek bucsuja, akik az 1902. évi III. t.-c. értelmében ez év végével megszűnnek a törvényhatóság tisztviselői lenni.

A közgyűlésről, melyen rendkívül nagy számmal jelentek meg a megyebizottsági tagok, a következő tudósításunk számol be:

A közgyűlésen jelen voltak:

Alföldy Ede, dr. Balás Iván, Bezuk Lajos, Botka Béla, Biási Pál, Bezuk István, id. Bing Péter, Baraczkov Zsarkó, Benkovich Mihály, Bartole János, Balázs József, Berlován Márk, Bielek Mihály, Belitska Gusztáv, dr. Bilitz Béla, ifj. Bobor Gyula, Babics József, Chemnitzky Gyula, Chorle Gyula, Csekonicus Sándor gróf, Daniel Ferenc, ifj. dr. Daniel Pál, Dimitrievits György, Domba László, Dolga Lajos, dr. Demkó Endre, dr. Ernst Lajos, Franz J. László, Faur Kornél, Fohsz György, Föris József, Forster Imre, Filkovits Pál, Tendler Károly, Gyertyánffy Andor, Gyukits János, dr. Grandjean József, báró Gudenusz Béla, Gesztessy László, Götz György, dr. Gyertyánffy Jenő, Horváth Károly, Hirtenstein Márk, Hegedüs János, Holstein Ede, Holcz Ferenc, Hirsch Antal, Ivin Tanaszie, Jankó Agoston, Joannovics György, Jenovay Zoltán, Jankovics Szilárd, Iljevics Lyubomir, Jonkovics Sándor, Kaufmann Zsigmond, ifj. Kéler József, dr. Klein Mór, dr. Kohn Bernát, Knezsev Döme, Kayser Lajos, Koller János, Kernuch Adolf, Knoll János, Kaufmann István, Köhler Ottó, dr. Kiss János, dr. Kardos Samu, Lászlóffy János, ifj. Lefor Márton, dr. Műchlovits Ödön, dr. Mangold Samu, Mayer Rezső, Möricz Henrik, Mencer Lipót, Magarasevics Pál, Martin József, Mijatov Ráda, Mihajlovits Dusan, Mesterovits Pál, Meng József, dr. Milos Aurél, Makra Imre, Márkutz Márk, dr. Nagy Dezső, Oldal Antal, Opreán Terentia, Opreán Aurél, Pap Ernő, Poroszkay Béla, Popovits Szilárd, dr. Plechl Szilárd, Popov Pája, Popovits György, Palamaesky Gyula, Petrovits János, Postist Milorad, Popp János, Petrovits János, Petrovits György, dr. Pollák Győző, Paulinyi Sámuel, dr. Perisics Zoltán, Raics Tósa, Rankovics Szvetozár, Rehák István, Roosz Vilmos, Rausch László, Solymos Gusztáv, dr. Stassik Ferenc, dr. Schlesinger Mór, Szalay József, Schüller Simon, Steinitzer Géza, Szekulits Milutin, Szávits Gerő Szávits Szilárd, Schwarz József, Szathmáry Kálmán, dr. Saal Ferenc, Szabakay Ignác, Strubert Miklós, Stiebl Antal, dr. Tószegi Aladár, Telecsky Kristóf, Telléry József, dr. Tóth István, Treisz József, Tullics György, dr. Várady Imre, Wachtel Leó, Wuchetich Árpád, dr. Várnay Imre, Wagner András, Vihely Géza, dr. Vég Lajos, Zsiross József, dr. Vincze Erő, Rigó István, Filkovich Boldizsár, Bielek Antal, Szilágyi Albert, Strosz Béla, Hertelendy Ferenc, Weinrich Vilmos, Poroszkay Béla, Kéler Ákos, Beller István, dr. Riesz Jakab, Bogcha Márton, dr. Steinbach Béla, Zsiross Imre, Dömötör Dezső, Ország Péter, ifj. Kozenkay Béla, Lowieser Imre, Telecsky Kristóf, Hadfy Károly, Föris József, báró Hauser Károly, Steinbach Antal, Radonics Gyula, Horváth Zoltán, Uzbasich Gáspár, Rácz Jakab, Zsiross Mihály, Blazsovátz János, Boróczy Dezső, Eiler Péter, Jovánovits Milenkó, Semsey Gyula, ifj. Tullics György, Krumenacker Ferenc, Sándor József.

Dr. Vincze Erő h. alispán elfoglalván az elnöki széket, konstatálja, hogy miután több bizottsági tagot kell választani és számos elintézésre váró ügy összegyűlt, a törvény értelmében össze kellett hívni a rendkívüli közgyűlést.

Üdvözlí a nagy számmal megjelent törvényhatósági bizottsági tagokat s a közgyűlést megnyitja.

Az új főispán üdvözlése.

Dr. Vincze Erő elnök bejelenti ezután, hogy ő felsége gróf Bethlen Miklós főispánt állásától fölmentette s helyébe dr. Dellimanics Lajos alispánt nevezte ki Torontálvármegye főispánjává. (Hosszantartó lelkes éljenzés.) Midőn ezt bejelenti, meleg szavakban méltatja dr. Dellimanics Lajosnak kiváló működését alispáni állásában, a mely működést sajnosan fogják nélkülözni, de vizsgálhatja őket az a tudat, hogy dr. Dellimanics Lajos főispáni méltóságában továbbra is megmarad körükben, mint a vármegye feje és ügyeinek ellenőrzője. Rámutatott azután a helyettes alispán arra az elégtételre, melyet dr. Dellimanics Lajos kinevezése a vármegye tisztikarának nyújtott indítványozza, hogy míg a törvényhatóságnak a beiktató közgyűlésen alkalma lesz örömet kifejezni a kinevezés fölött, a mai közgyűléshől a törvényhatóság örömeztének kifejezése mellett, az új főispánt jegyzőkönyvileg üdvözlje. (Lelkes éljenzés.) Bejelenti végül a helyettes alispán, hogy dr. Dellimanics főispán a beiktató közgyűlést dec. 29-ikére tüzte ki.

A közgyűlés ezután dr. Vincze Erő előterjesztését egyhangú lelkesedéssel elfogadja.

A megyei számvevőség és pénztár bucsuja.

Dr. Vincze Erő elnök bejelenti, hogy az 1902. évi III. t.-c. értelmében a vármegyei pénztár és számvevőség állami kezelésbe megy át s így azt át kell adni. Javaslatára a közgyűlés az átadáshoz kiküldi Steinitzer Géza és Mayer Rezső megyebizottsági tagokat.

Ezután Zsiross Mihály, a vármegyei számvevőség főnöke kért szót.

Néhány nap választja el a vármegyei pénztári és számvevőségi tisztviselőit attól, hogy megszűnjenek a megye tisztviselői lenni. Nem mulaszthatja el ezt az alkalmat, hogy az elvált tisztviselők nevében hálátelt köszönetet mondjon a törvényhatóságnak, volt közvetlen főnököknek, dr. Dellimanics alispánnak, szeretett tisztársainak összesen és egyenkint a jóindulatért és támogatásért, melylyel őket nehéz működésükben részesítették. Konstatálja, hogy a rájuk bízott hivatalokat tisztán és molesztalanul adják át az államnak s istenhozzádot mondván, kéri a törvényhatóságot és volt tisztársait, hogy tartsák meg őket továbbra is jóindulatukban. (Zajos éljenzés.)

Vincze Erő elnök megköszöni Zsiross Mihálynak szép szavait s indítványozza, hogy a távozó tisztviselőknek tiszteletreméltó, buzgó munkálkodásukért a közgyűlés fejezze ki elismerését.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá teszi.

A bizottsági tagok választása.

Ezután következett a megüresedett bizottsági tagsági helyek betöltése.

Az elnök javaslatára a közgyűlés a szavazatszedő-bizottság elnökéül Paulinyi Sándor m. biz. tagot, tagokul pedig Bobor Gyula és Petrovics János megyebizottsági tagokat küldi ki.

Az elnök most a szavazás tartamára felfüggeszti a közgyűlést s a szavazás végeztével kihirdeti a szavazás eredményét, mely a következő:

I.

Allandó választmány.

1903. évi január 1-től 1904. évi december 31-ig:

Mencer Lipót
Bauer Henrik.

II.

Központi választmány.

1903. évi január 1-től 1904. évi december 31-ig:
Zaitz Gusztáv.

III.

Az 1876. évi VI. t.-c. 55. §-a alapján kijelölt ügyés i helyettes az 1903. évre:
Dr. Kiss János.

IV.

Megyei kórházi bizottság.

1907. évi december 31-ig:
Dr. Kálmán Imre.

V.

Közegészségügyi bizottság.

1904. évi december 31-ig:
Benkovich Mihály.

VI.

Közigazgatási bizottság.

1904. évi december 31-ig:
Báró Nikolics Feodor
Vincze Erő
Várnay Imre
Babits József
Steinitzer Géza.

VII.

Igazoló-választmány.

1903. évi december 31-ig:

Dr. Kiss János
Dr. Klein Mór
Dr. Demkó Endre
Steinitzer Géza
Dr. Mangold Samu.

VIII.

Jegyző nyugdíj-intézeti választmány.

1904. évi december 31-ig:

Dr. Brájer Lajos
Vuchetich Árpád.

IX.

Tiszti nyugdíj-intézeti választmány.

1903. évi december 31-ig:

Dr. Haidegger Lajos
Dr. Nónay Pál.

X.

Allandó népnevelési bizottság.

1904. évi december 31-ig:

Zaitz Gusztáv.

Sürgősségi indítványok.

Ezután a sürgősségi indítványok következtek.

Filkovics Boldizsár th. főjegyző előterjeszti, hogy dr. Opreán Nesztor és társai felebbezést adtak be a Szerb-Csanád községben megjelent tisztújítás ellen, mert a törvényes formákat mellőzték.

A tiszti főügyészség, valamint a megyei áll. választmány a felebbezés elutasításával a választás jóváhagyását javasolja, mert a törvényes formák megsértését nem látták fenforogni.

Dr. Opreán Nesztor m. biz. tag bizonyítja, hogy megsértették a törvényes formákat, mert egyeseket kizártak a szavazásból.

Hadfy Károly nagyszentmiklósi főbíró, a választás vezetőjének, Poroszkay Béla főügyész Opreán Nesztor, Babics József, dr. Grandjean József, Pollák Győző felszólalása után, miután a vita során kiderült, hogy a választási jegyzőkönyvből kimaradt a választás egyik ténylegének regisztrálása s így a törvényes formának a választás nem felel meg, a felebbezésnek a közgyűlés egyhangulag helyt ad és a választást megsemmisíti.

Hertelendy Ferenc előadó előterjeszti ugyancsak Opreán Nesztor és társainak felebbezését a Szerbcsanád legutóbb megejtett községi irnokválasztás ellen, mert állítólag a főbíró nem jelölt törvényesen.

Az áll. választmány konstatálván, hogy a jelölés törvényesen történt, a felebbezést elutasítandónak javasolja.

A javaslatához maga Opreán is hozzájárul, miután meggyőződött a jelölés törvényességéről. Így a közgyűlés a felebbezést egyhangulag elutasítja.

Rigó István főjegyző előadja Zsiross József kérvényét, hogy a csávosi Temes-hídnál a vámszedés töröltessék el.

A közgyűlés az áll. választmány javaslatával szemben, mely 10 évre fentartandónak tartja a hidvámot, Poroszkay Béla főügyész indítványát fogadja el, hogy a hidvám három évig tartassék fenn.

Ezután az elnök a közgyűlés folytatását holnap délelőtt 10 órára az alispáni kisterembe kitűzvé, az ülést berekeszti.

A torontáli jegyzők a főispánnál.

— december 15.

Torontálvármegye jegyzői kara ma délelőtt tisztelgett Vihely Géza a torontálvármegyei jegyzői egyesület elnökének vezetésével dr. Dellimanics Lajos főispánnál, hogy őt új méltóságában üdvözölje.

Vihely Géza a következő lelkes beszéddel adott kifejezést a torontálvármegyei jegyzői kar érzelmeinek:

A torontálvármegyei községi és körjegyzők egylete szíve sugallatát követi akkor, amikor Méltóságodat díszes állásában üdvözölni siet. A midőn a megjelentek nevében a torontálvármegyei jegyzők üdvözlését tolmácsolom, egyúttal engedje meg Méltóságod, hogy rövid szavakban felhívjam figyelmét a jegyzői karnak ugyszólva válságosnak mondható mai helyzetére. A törvények és kormányrendeletek majdnem minden dologért utolsó fokban a községi jegyzőt teszik felelőssé, aki csak a legnagyobb erőfeszítéssel képes az egyre súlyosodó teherrel megküzdeni. Az anyagi kérdés is mindinkább előtérbe szorul azáltal, hogy a magánmunkálati jövedelmek mindenütt ugyszólva a minimumra csonkítottak.

Ismerve Méltóságodnak jóakarátát a jegyzői karral szemben, engedje meg, hogy az elmondottakat szíves figyelmébe ajánljam, újból szívből üdvözöljük új díszes állásában.

Lelkes éljenzés elhangzása után dr. Dellimanics Lajos főispán a következőkben válaszolt a küldöttség szónokának.

Első sorban fogadják köszönetemet azon szíves szavakért, melyben szónokuk új állásomban üdvözölt. Ezen vármegye fia vagyok, itt kezdtem pályámat, ugyszólva a legelső fokon és így most, mikor ő Felső kegye és a kormány bizalmából ezen díszes állást foglaltam el, teljesen ismeretes előttem mindaz, a mire figyelmemet felhívták.

A jegyzői kar a multban meggyőződhetett már arról, hogy akkor, ha méltatlan támadás érte, mindig védőjére talált bennem. Csak akkor és az nem talált nálam meghallgatást, a ki a bizalomra érdemtelennek bizonyult s így lesz ez a jövőben is, azért ott, a hol mulasztást tapasztalnék, az ellen a legerélyesebb eljárást fogom követni.

Ismérem különösen azon helyzetet is, amelyet szónokuk ecsetelt. Ezuttal természetesen nem bocsájtkozhatok részletekbe, azonban biztosak lehetnek arról, hogy ezen ügy figyelmemet el nem kerüli. Most a midőn a közigazgatás terén egészen új renddel állunk szemben, a községi jegyzőkre kétszeres fontosságú teendők várnak. Oly teendők, amelyek lelkiismeretes teljesítésével a népben a néhol megingott bizalmat ismét helyreállítani egyik legszebb kötelessége a jegyzői karnak.

Igyekezzenek a népben megerősíteni azt, hogy a jegyzői kar is át van hatva annak tudatától, hogy a tisztviselők vannak a népert és nem a nép a tisztviselőkért.

Netán ügyes-bajos dolgaikban forduljanak mindig bizalommal hozzám, ajtóim mindenkinék nyitva áll.

Ujból köszönöm szíves üdvözlötüket.

A tisztelgők lelkesen megéljenzették a főispán...

Főispáni beiktató ünnep.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, december 15.

Ma délben 1 órakor dr. Vinczehidy Ernő, helyettes alispán elnöklésével érkekezlet volt a vármegyei alispáni kistermében, dr. Dellimanics Lajos főispán beiktató ünnepi programjának a megállapítása dolgában. Dr. Vinczehidy Ernő üdvözli a nagyszámban megjelent tagokat, előadja, hogy tekintettel arra a nagy szeretetre és népszerűsége, a melynek az új főispán vármegyeszerte örvend, úgy véli, hogy dr. Dellimanics Lajos főispán beiktatását az eddigieknél jóval ünnepélyesebbé kell tenni. Kéri a megjelenteket, hogy az ünnepi programjának megállapítása dolgában tegyenek javaslatot.

Elnök előterjesztése után élénk eszmecsere indult meg egy megyebál rendezése körül, miután azonban a főispán beiktatása az adventi időszakba esik, az idő is rövid egy nagyszabású megyebál sikeres rendezésére, a bál tartásáról az érkekezlet lemondott. Tudomásul vette és az ünnep keretébe beillesztendőnek tartja a nagybeeskereki műkedvelő ifjúság által december hó 28-án a színházban rendezendő műkedvelői előadást.

Továbbá élénk eszmecsere után az érkekezlet a főispáni beiktató-ünnep programját a következőleg állapította meg:

December 28-án.

A nagybeeskereki polgárság fáklyás-zenéje, műkedvelői előadás a színházban, utána ismerkedési estély a kaszinóban.

December 29-én.

Délelőtt fél 10 órakor beiktató közgyűlés. Megnyitja dr. Vinczehidy Ernő helyettes alispán. Üdvözli a vendégeket és azután küldöttség megy a főispánért.

Ünnepi istentisztelet a róm. kath. plébániatemplomban, melynek végeztével a vendégek visszatérnek a megyeházára, ahol folytatják a közgyűlést.

Az új főispán kinevezési okmányának fölolvastása.

A főispán esküje.

Utána dr. Vinczehidy Ernő helyettes alispán üdvözli beszédet intéz a főispánhoz, a mire dr. Dellimanics Lajos főispán válaszol. A gyűlés berekesztése.

Küldöttségek fogadása.

Délután fél 2 órakor ünnepi lakoma.

Ezután megválasztották a bankett-rendező bizottságba Bielek Antal elnöklésével dr. Brájer Lajost, Zsiross Imrét és dr. Sall Ferencet.

A vendégeket fogadó és elszállásoló bizottságba dr. Perisics Zoltán elnöklésével megválasztották Semsey Gyulát, Szilágyi Albertet, Reitter Oszkárt és Benkovich Mihályt.

A beiktatásra meghívják Csongrád, Temes, Arad, Csanád és Bács-Bodrog vármegyék törvényhatóságát, Temesvár, Szeged, Arad, Versecz és Pancsova városokat, valamint ezen vármegyéknek és városoknak főispánjait és az összes megyebeli híffelekezetek püspökeit.

Dr. Vinczehidy Ernő megköszönte az egybegyűlteknek érdeklődését és ezzel az érkekezlet véget ért.

A torontálmegyei gazdasági egyesület közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— december 15.

Torontálvármegye gazdasági életének egyik legfontosabb tényezője, a Torontálvármegyei gazdasági egyesület vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését Nagybeeskereken, a vármegyei házában.

A közgyűlésre nagy számmal gyűltek össze a vármegye gazdái s különösen felemlítendő, a német kiscgazdák felfonulása a közgyűlésre, mely az egyesületnek tisztára magyar szellemű vezetésével való egyetértést jelenti.

A közgyűlésen Poroszkay Béla megyei főügyész elnököt, miután Csekonics Andre gróf v. b. t. t. elnök és Rónay Ernő alelnök akadályozva voltak a megjelenésben. A közgyűlésen résztvettek: dr. Dellimanics Lajos főispán, Csekonics Sándor gróf orsz. képviselő, Bottka Béla orsz. képviselő, Menczer Lipót, Zsiross Mihály, Horváth Károly, Zsiross József, Szabó Arnold, Wolfinger Viktor, Petrács György, Molnár József, Marton Andor titkár, Jakabházy Béla s. titkár stb.

Poroszkay Béla elnök megnyitván az ülést, a nagyszámban német kiscgazdák kedvéért németül megmagyarozza a lapunkban ismertetett elnöki jelentést, mely kimerítően beszámol az egyesület nagyarányu működéséről.

Azután a megüresedő igazgató-választmányi

tagsági helyekre igazgatókul megválasztják: Csekonics Sándor grófot, Lukács Imrét, Urbasich Gáspárt, Frei Gusztávot és dr. Gyertyánffy Jenőt.

Bejelenti az elnök, hogy új tagokul beléptek: Orsó Gáspár Bégaszentgyörgy, Milasovics József Greda, Lowieser Imre Antalfalva és a nagykomlói gazdakör.

Azután Marton Andor titkár jelentést tesz az egyesület anyagi állapotáról, amely szerint az egyesületi pénztár vagyona most 61.670 kor. 95 fillér, az állattenyésztési alap 7483 kor. 88 fillér, a lótenyésztési-alap 25.451 kor., amelyből a Kozma-alap 4866 kor. 19 fillér. A jelentést a közgyűlés helyeslőleg tudomásul vette.

Az 1902. évi számadások megvizsgálására a közgyűlés a számvizsgáló-bizottság tagjait küldte Várnay Imrét, Treisz Józsefet és Bezuk Lajost, míg az 1901. évi számadásokra a közgyűlés a fölmentést megadta.

Az 1903. évi költségvetésben az egyesület bevétele 11.521 kor. 89 fillérrel, a kiadás pedig 11.480 koronával van előirányozva. Ezt a közgyűlés szintén tudomásul veszi.

Az indítványok során Poroszkay Béla bejelenti, hogy a király dr. Dellimanics Lajos alispánt nevezte ki Torontálvármegye főispánjává (lelkes éljenzés), aki mint alispán is oly nagy buzgalommal működött az egyesület érdekében s most új állásában az egyesület fokozott reményével tekinthet rá. Indítványozza, hogy intőzzen az egyesület a főispánhoz üdvözölő iratot. Az indítványt a közgyűlés egyhangu lelkesedéssel elfogadta.

Indítványozza továbbá az elnök, hogy intézzenek üdvözölő táviratot Darányi Ignác földmívelési miniszterhez, aki a vármegye gazdasági érdekeinek előmozdítása körül kiváló érdemeket szerzett. A közgyűlés ehhez az indítványhoz is lelkes éljenzéssel hozzájárult. Az üdvözölő távirat a következő:

Nagyméltóságú Darányi Ignác
földmívelési miniszter urnak

Budapest.

A torontálmegyei gazdasági egyesület közgyűlése, melyen mintegy ötven németajku földmivesgazda is részt vett, a legmélegebb üdvözlötét küldi Nagyméltóságodnak, mint a hazai földmívelésügy zászlóvivőjének. A közgyűlés megbízásából: Poroszkay Béla elnök, Marton Andor titkár.

Treisz József, azszombolyai gazdakör elnöke kéri az egyesületet, hogy a gazdakörök minél jobban támogassa, amit Poroszkay Béla elnök az elnökség nevében megígér.

Petrás György indítványozza, hogy a tél folyamán a gazdakörök területén fanemesítési tanfolyam rendeztessék.

A közgyűlés az indítványt elfogadja.

Treisz József javasolja, hogy Zsombolyán méntelep létesítsenek.

A közgyűlés megbizza az elnökséget, hogy ez irányban a szükséges lépéseket tegye meg.

Menczer Lipót javasolja, hogy az egyesület úgy meneket, mint kancákat közvetítsen a kiscgazdák.

Az elnökség ez irányban szintén megteszi a lépéseket.

Horváth Károly indítványára a közgyűlés köszönetet szavaz Poroszkay Bélának az egyesület körül szerzett érdemeiért, hasonlóképen köszönetet szavaz Gottschall Miklós indítványára Marton Andor titkárnak kiváló buzgalmaért és érdemeiért.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

H I R E K

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeltől 4 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/4-től 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Az ev. ref. egyház a főispánnál. Az ev. ref. egyház tagjai tegnap délben küldöttségileg megjelentek dr. Dellimanics Lajos, Torontálvármegye új főispánjánál, mely alkalommal Menczer Lipót fogadalmaz az ev. ref. egyház nevében rövid, de tartalmas beszédben üdvözölte

dr. Dellimanics Lajost, amit a főispán meleg szavakkal köszönt meg. A küldöttség azután főispánéhoz ment, hol Szalay József ev. ref. lelkész intézett beszédet a főispánéhoz, aki örömmel fogadta az ovációt s kedves szavakkal mondott köszönetet.

— **Névmagyarosítás.** Praindl Ferenc nagytoráki községi tanító, valamint Ferenc, Lajos, Berta és Erzsébet nevű kiskorú gyermekei nevüket belügyminiszteri engedéllyel Berkes-re változtatták át.

— **A jótékony nőegylet ülése.** A jótékony nőegylet választmánya f. hó 13-án ülést tartott. Ott voltak: dr. Dellimanics Lajosné elnök, Steinitzer Gézané alelnök, Beller Istvánné, dr. Gandjean Józsefné, Kokits Sándorné, Müller Józsefné, Stagelschmidt Jánosné, dr. Brájjer Lajosné, Solymossy Lajosné és dr. Stassik Ferencné választmányi tagok. A szegények között 342 koronát osztottak ki s elhatározták, hogy a szegények javára a farsang utolsó estéjén a kaszinó összes termeiben tréfás-estélyt fognak rendezni, melyre a személyjegy 2 korona s a családjegy 5 korona lesz. A szegény gyermekek felruházásához Weinberger cipész 4 pár gyermekcipőt küldött az óvodának, mit e helyen is melegen megköszön az egyesület.

— **A tanítói konviktus államsegélye.** A válás- és közoktatásügyi miniszter a „délmagyarországi tanító-egylet” által Temesvároitt fentartott konviktusnak a jövő 1903. évre 2000 korona szubvenciót engedélyezett.

— **A torontáli gazdakörök tisztelgése.** A torontálmegyei gazdakörök tegnap délben a gazdasági egyesület közgyűlése után testületileg tisztelgtek dr. Dellimanics Lajos főispánál, hogy őt új méltóságában üdvözöljék. A gazdakörök jókívánságait Hujon Antal kiszombori gazda tolmácsolta, amire dr. Dellimanics Lajos főispán szívesen válaszolt s miután megköszönte a jókívánságokat, biztosította a megjelenteket, hogy úgy mint eddig, ezentúl is szíven fogja viselni a gazdakörök érdekeit s csak forduljanak hozzá bármikor bizalommal. Ezzel a tisztelgés véget ért s a küldöttség a főispán lelkes éltetésével távozott.

— **A torontáli jegyzők értekezlete.** A torontálmegyei községi és körjegyzők ma délelőtt Vihely Géza elnöklésével Nagybecskereken értekezletet tartottak a közigazgatás egyszerűsítésének életbeléptetésével használandó mintalapok tárgyában. Az értekezlet, tekintve, hogy csak a gyakorlati élet mutatja majd meg, hogy mely minták a legcélszerűbbek, azt határozta, hogy majd az új rend életbeléptetése után esetről-esetre tesznek javaslatot a használandó mintalapok fölött.

— **Torontáli joghallgató sikere.** Mint a budapesti „Joghallgatók Tudományos Egyesülete” tagjainak hivatalosan jelenti, hogy f. hó 13-án tartott tisztújító közgyűlésén tudományos érdemei elismerésül — Pellikán János IV. éves jeles képzettségű torontáli joghallgatót egyhangulag háznagyává és az „Almanach” szerkesztő bizottság beltagjává megválasztotta.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, a köztiszteletben álló Weisz-családot súlyos csapás érte, amennyiben özvegy Weisz Hermánné, Weisz Izidor nagykereskedőnek, a Ferenc József-rend lovagjának édesanyja tegnap Bécsben meghalt. Az elhunyt urnó jótékonyágánál és nemes lelkénél fogva ma is közszeretetten áll Nagybecskereken s hirtelen halála, ámbár isten ritka kegyelmével a 80-ik életévét elérte, általános részvételt keltett városzerte. Özvegy Weisz Hermánné abban az időben, mikor még Nagybecskereken lakott, élénk részt vett a társas életben s ezen érdemei révén az izr. nőegylet tisztelgetbeli elnöknőjének is választotta. A megboldogultnak hűlt tetemeit Bécsből Nagybecskerekre szállítják s december 17-én délután 2 órakor a helybeli izraelita-temetőben levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Béke hamvaira.

— **Eljegyzés.** Rossmanitz Márton nyug. főhadnagy, jegyet váltott Antal Mariannával Alibunáron.

— **A szerb egyház köréből.** Nagykikindáról jelentik: A nagykikindai gör. kel. egyházi esperességi kerület választási kiküldöttjei csütörtökön összejűltek városunkban, hogy megválasszák az esperességi képviselőket a temesvári gör. kel. egyházmegyébe. Az esperességi kerülethez tar-

tozó 16 községből megválasztottak: Dr. Pavlovits Lyubomir, dr. Davidovits Bogdán, Bunyevacski Obrad, Sztankovity Péra, Szekulits Milutin, Vaszity Mita, Glavas Isza, Lonesár Pája, Grujits Száva, Sulez, dr. Veszelinovits Iván, Nikolajevits Nika, Knezsev Mita, Joanovity Gyura, dr. Jaksity Vász, Setyevov Jása, dr. Pacsu Jovan, Nagykikinda városából: dr. Bogdán Zsvikó dr. Putnik Száva, Trifunac Novák, Bogdán Márkó, Karancev Sztéva, dr. Udiczky István és Lotity Milivoj választottak meg.

— **Kerekgyártó Árpád meghalt.** A budapesti egyetem egyik leg tudósabb tanára, Kerekgyártó Árpád, a világhírű történettudós, szombaton éjjel Budapesten meghalt.

— **Hordják a jeget.** A nyomorgó, szegény embereknek kívül talán csak a jobb helyzetben levő gazdag, vagyonos műjegygyárosok fáznak, dideregnek jobban jól fűtött meleg szobáikban az ideitől. Mert az ideitől nem aféle pipogya, lagymatag, enervált, idegbeteg legény, mint a minő a legutolsó négy-öt esztendőben volt. Az ideitől kemény, szívós és ügylészik kintartó lesz, mint valami sötétképi. középkori harcos katoná. Korán köszöntött reánk, de nagy elhatározással, ami végtelenül kellemetlen és fájdalmas lehet a műjegygyárosoknak, kik a tudomány révén a természet asszonyos szeszélyességét, lágyágát igen szépen tudták jövedelmeztetni. Ipari válságot ez éppenséggel nem fog előidézni, sőt mindenkit a lehető legnagyobb örömmel tölt el, hogy a széles, meghibbant eszű időjárás végre kigyógyult nagy betegségéből és ismét úzi december havában régi mesterségét: a jeggyártást. A mai napon már hosszú kocsisorok vonulnak végig az egyes utcákon nehezen megrakva formálatlan, nagy jégtáblákkal.

— **Hölgyek a párbajról.** A Temesvároitt megjelenő „Délmagyarországi Közlöny” női olvasói részére pályadíjat tűzött ki e kérdésre: Mi a véleménye a párbajról és a párbajozó férfiakról. A pályázat december 22-én jár le.

— **Cramer Albin szabadlábbon.** Cramer Albin, aki a magyar nemzet elleni izgatásért került a szegedi államfogházba, mint lapunknak jelentik, tegnap szabadult ki fogságából. Cramer Albint tudvalevően annak idején 3 havi államfogházra ítélték. Büntetésének első részét Temesvároitt töltötte ki, aztán saját kérelmére helyezték a szegedi államfogházba. Büntetés ideje tegnap telt le. Cramer Albin szabadulása után rögtön elutazott Szegedről, állítólag Bécsbe.

— **Egy városi tisztviselő jubileuma.** Városunk szülöttje, ki néhány évig Nagybecskerek városát is szolgálta, Jovanovics Sándor panosovai városi tanácsnok december 12-én ünnepelte 30-ik évfordulóját annak, hogy a közigazgatás szolgálatába állott. Ez alkalomból tisztársai és számos jó barátja és tisztelője kereste fel a kiváló ambicióju és tevékeny tisztviselőt jó kívánságaikkal, melyekhez mi is teljes szívből csatloljuk a miénket.

— **A jószívű asszony.** Nagykikindán történt a napokban, hogy Spiegl József hentes-mester címére 10 kilogramm szalámi érkezett a postán. — Spiegl a szalámi elhozatalát egy fiura bizta, ki el is ment a postára és a szállítólevél ellenében megkapta a 10 kilogramm csomagot a szalámmal. Amint a fiu a postaépületből kilépett, egy asszony megszólította.

— **Fiacska, neked nehéz lesz ezt a nagy csomagot vinni, add ide, majd segítsek neked egy darabon vinni a csomagot.**

A fiucska gyanutlanul odaadja az ismeretlen, jószívű asszonynak a csomagot, aki azt Buchmann Károly kereskedő üzletéig el is vitte. Amint azonban odaérték, az ismeretlen asszony a fiucska beküldötte a boltba, venne egy narancsot, majd addig vár reá. Alig lépett a fiu a bolt helyiségebe, az asszony a 10 kilo szalámmal odébb állott. A mikor a fiu a boltból kijött, se a jó asszonyt, se a szalámit nem találta már. A jószívű asszonyt most a rendőrség keresi.

— **Lelenczházból eltűnt gyermek.** Mokrinból írják: Bokity Gyuka odaváló fiatal özvegyasszony, f. évi március hó elején született és Zorka nevű gyermekét a „fehér-kereszt” országos lelenczház egylet temesvári fiók-intézetében helyezte el. A napokban az anya megakart látogatni a lelenczházban a kis gyermekét, de ott legnagyobb meglepetésére arról értesítették, hogy a kis leánykát még f. évi március hó 28-án állítólag az anya az intézetből kivette. A rejtélyes gyermek eltűnési ügyben az anya följelentésére a vizsgálatot megindították.

— **Felekeztenélküliek Aradon.** Mint Aradról jelentik, komoly mozgalom indult meg az aradi izraelita hitközségben, melynek az lesz a következménye, hogy a hívek egy része elhagyja valóságát és felekeztenélkülivé lesz, mert nem akarják a tulmagas kultuszadóit fizetni. A hitközség adókövető bizottsága ez idén egy kissé erősen megsavarta az adóprést s ez oly nagy elégtelenséget szült, hogy életrekel a mozgalom, melyet mindazok támogatnak, kik az elviseletlen adóter-

hek miatt otthagyni készülnek a hitközséget. A mozgalom élén dr. Sz. I. aradi orvos áll. kinek aláírású ívén eddig már tizen írták alá a bejelentést, hogy kilépnek a hitközségből s felekeztenélküliek lesznek. Megjegyzendő, hogy az ívet még csak egy nap óta körözik s a tiz aláíró között több családos ember is van.

— **A nőemancipáció haladása.** A délvidéken előnyösen ismert író, Doroginé Schrötter Carina nemrégiben cikket írt, mely a részvénytulajdonosnők szavazatzoga mellett emelt szót. Ez a cikk, melyet több előkelő lap átvett tőlünk, annak az óhajnak adott kifejezést, vajha egy kiváló pénzügyintézet vállalkoznék e téren uttörő munkálkodásra. És ime, máris üdvözölhetünk ily uttörőt hazánk egyik legkiválóbb intézetében. A „Magyar tisztviselők takarékegyesülete Budapesten”, melynek elnöke, a Temesvároitt is osztatlan becsülésnek örvendő dr. Szalkay Gyula budapesti főreáliskolai tanár, ezt a pontot: „nő sem igazgatósági, sem felügyelő-bizottsági tag nem lehet”, alapszabályaiból kitorlotta. A hölgyek körében bizonyára remegve várták a „sequens”-t, de hogy a férfiak nem szívesen látják az új pályázokat a mindenkor jóleső három forintokra, az is bizonyos.

— **Szerencsétlenség az utcán.** Ma reggel történt, hogy Piperszky István, botosi lakos szánjával elgázolta Hutter János nagybecskereki lakos 8 éves kis leányát, Mariskát. A gyermek az iskolából jövet át akart haladni a kocsiuton, miközben Piperszky szánját, mely vágatva közelgett, nem vette észre s a szán a szerencsétlen gyermeket fellökte. Szerencsére azonban csekély sérülésen s a nagy ijedségen kívül nagyobb baja nem esett. Piperszky ellen a rendőrség megindította a törvényes eljárást.

— **Hamis tizkoronások.** A kereskedelmi miniszter arra való tekintettel, hogy Budapesten újabb több tizkoronás bankjegyhamisítványt fedeztek fel, utasította a posta- és távirat-hivatalokat, hogy a tizkoronás bankjegyek elfogadásánál nagy óvatosságot fejtessenek ki. A hamisítványok ismertető jelei a következők: A valódi tizkoronás bankjegyek főrajza éles violaszínű vonalakat tüntet fel, míg a hamisítványok elmosódott inkább barnásszínű képeket nyujtanak. A valódi jegyeknél a felülnyomat tiszta kékes-fekete vonalakkal van nyomva fehér papírra, míg a hamisítványoknál a felülnyomat csak igen homályosnak látszik, azonkívül a hamisítványokon a sorozatok és számok színe ugyanaz, mint a főképen, csak hogy átvezolvá.

— **Vadálattal apa.** Nagy-Köveses község lakosságát, mint Temesvároitt írják, hajmeresztő gonoszság tartja izgatottságban, melynek hőse egy Deresa Miklós nevű gazda, aki 7 éves hasonnevű fiacskáját bestiális módon akarta eltenni láb alól. Négy nappal ezelőtt kicsalta fiacskáját az erdőbe, hol kötelekkel és drótokkal egy fához kötötte és ott hagyta őt a vadállatok és a hideg martalékául. A szegény gyermek hiába jajgatott és kiabált segítségért, napokig nem járt arra senki és nem segíthetett rajta. De limán György erdőőr végre arra járt tegnap és megtalálta az alélt fiucska, akit megszabadítva köteleitől, bevitt a község házára, hol még sikerült őt életre kelteni. Miután langyos tejjel és egyéb folyékony étellel magához térítették, a szerencsétlen gyermek saját édesapját vádoolta a büntény elkövetésével. Azt mondogatta, hogy bestiális apjakicsalta az erdőbe, ott előbbirgalmatlanul elverte és odakötözte a fához. Hiába volt minden sírás és könyörgés, az öreg nem hallgatott gyermekeére és miután gyalázatos munkáját bevégezte, szó nélkül távozott. A csendőrség az apa ellen megindította a vizsgálatot. Az apa tagadta tettét és azt állítja, hogy ő azt hitte, hogy fia a nagyapjánál tartózkodik.

— **A féláru vasúti jegyek.** A magyar államvasutak igazgatósága közli: A jövő 1903. évre érvényes féláru vasúti jegy váltására jogosító arképes évi igazolvány kiállítását immár kezdetét vette. Miután a jelenleg érvényben levő igazolványoknak 5 évi időszaka ez évvel letelik, azok többé nem érvényesíthetők és új igazolványok állítatnak ki. Minthogy az új igazolványok kiállítása jelentékenyen több időt vesz igénybe, mint az egyszerű érvényesítés, ennélfogva saját érdekükben ismételtlen figyelmeztetnek az igényjogosultak, hogy igazolványaik kiállítását a magy. kir. államvasutak igazgatóságától (Budapest, Andrássy-ut 73-75. szám) haladéktalanul kérelmezzék. Az igazolványok kiállítását ugyanazon módon kérelmezendő, miként ez a megelőző években is történt. A tényleges szolgálatban állók által ugy nis rendes szolgálati uton, a nyugdíjasok által pedig hatóságilag láttamozott kérvényekkel, a kérvényen az a körülmény, hogy a kérelmező nyugdíjas és évi fizetéssel ellátott állása nincs, hivatalosan igazolandó. Minden egyes kérelmező részéről ezuttal teljesjen új, a legutóbbi időből származó látogatójegy nagyságu fénykép csatolandó s annak alsó részén neve sajátkezűleg s olvashatóan reá irandó. Már használt, lebélyegzett, avagy hibás fényképek visszaküldetnek.

A nagybecskereki ev. ref. egyház közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— december 15.

A nagybecskereki ev. ref. egyház tegnap délelőtt 11 órakor Szalay József ev. ref. lelkész elnöklése mellett a városház nagytermében közgyűlést tartott, melynek az volt a főtárgya, hogy Zsiross Lajos főgondnoki s Kovács Antal lemondása folytán üresedésbe került presbiteri tisztséget betöltse.

A közgyűlésen az ev. ref. egyház tagjai nagy számmal jelentek meg s ott láttuk többek közt: Zsiross Mihály m. főszámvevőt, dr. Alföldy Ede kir. járásbíró, Szathmáry Kálmán kincstári ügyész, Menczer Lipót m. főpénztárost, Cseh Elek, Török Ferenc és Erdős Béla tanárokat, Rigó István th. főjegyzőt, Benkovich Mihály gyógyszerészt, Váry Mihály és Szabó Sándor tanítókat, Hegedűs Kálmán orvoskézi ülnököt, Fülep György állatorvost, dr. Nagy Dezső ügyvédet, Szabó Sándort stb.

Szalay József elnök az ülést megnyitván, azt az ajánlatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy mivel Szathmáry Kálmán amúgy sem hajlandó a főgondnoki tisztséget elfogadni, azért válassza meg a közgyűlés egyhangulag Menczer Lipótot főgondnoknak, ki már 40 év óta buzgalkodik és munkálkodik az egyház körül.

Szathmáry Kálmán abbéli nézetének ad kifejezést, hogy ő a maga részéről szintén előnyösnek véli, ha helyette Menczer vállalná el a főgondnoki tisztséget.

A közgyűlés erre egyhangulag megválasztotta Menczer Lipótot főgondnoknak.

Következett ezután az üresedésbe jött presbiteri tisztség betöltése. Mivel azonban Menczer Lipót főgondnokká való választásával a presbiter-ségről leköszönt, nem egy, hanem két presbiter kellett a közgyűlésnek megválasztani.

A közgyűlés presbitereknek Szathmáry Kálmánt és dr. Nagy Dezsőt, az egyház ügyészét választotta meg egyhangulag.

Ezután többeknek az indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Zsiross Lajosnak, kit betegsége kényszerített arra, hogy az egyháznál betöltött főgondnoki állásától megváltjon, hosszas kiváló működéséért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

A beszerzendő harangok ügyében Zsiross Mihály jelenti, hogy három ajánlat érkezett be, u. m. egy 4435 korona és 50 filléres, egy 4292 koronáról szóló és egy 5294 korona és 50 filléres ajánlat. Megjegyzi, hogy a harang-alapra mind-egyik még csak mintegy 1545 korona gyűlt egybe, tehát még nagyon kevés összeg áll az egyház rendelkezésére, hogy a kérdéses harangokat beszerezhessek. A közgyűlés ezért elhatározta, hogy alkalomadtán majd bővebben fognak értekezni ez ügyről, addig a harangokra folytatják a gyűjtést.

Több tárgy nem lévén, az elnök köszönetet mond a megjelenteknek szives fáradságukért, mely után a közgyűlés véget ért.

Sport.

Országos vívóverseny Nagybecskereken.

— Saját tudósítónktól. —

— december 15.

Nevezetes sporteseménye volt vasárnap Nagybecskereknek. Az agilis Torontáli atletikai klub gróf Karátsonyi Jenő védnöksége alatt sikerült országos vívóversenyt rendezett, amelyen nagy számmal vettek részt úgy a vármegye, mint az ország legjobb vívói. A verseny legjobbjából és a voltak versenyéből állott. A később közzétett eredmények után szép akadémia volt a városi színházban, mely e nemes sport iránt érdeklődőknek változatos és érdekes látványt nyújtott. Sport eseményszámba ment a minősítési küzdelemnél Matuskovich Imre honvéd főhadnagy és Guggenberger Lajos cs. és kir. hadnagy mérkőzése, mely utóbbi — bár rendkívül rutinírozott ellenféllel volt dolga — győnyörű klasszist mutatott és szemléltetővé tette a kardvívó-iskola igaz művészetét. Kívánatos volna, ha Guggenberger hadnagy többszöri sikerén felbuzdulva, szorgalommal folytatná tovább e sportot, mert e téren európai hírre és elismerésre tehet szert.

A versenyben a torontálmezei vívók derekasan megállták a helyüket s úgy a touche-versenyben, mint a minősítésnél az első között voltak. A jury dr. Dellimanics Lajos főispán díszelnök, dr. Vinczehid Erő, a T. A. C. elnök elnöke alatt Wessely Rezső cs. és kir. százados, Faur Kornél kir. főmérnök, Daniel Ferenc főszolgabíró, Koós Kálmán honvéd-főhadnagy

urakból állott. A Magyar Athletikai Szövetséget — melynek szabályai szerint folyt le a küzdelem — dr. Hámory László orsz. képviselő, a Wesselényi vívóklub elnöke, ismert sportsmann képviselte.

A versenyt délután 5 órakor akadémia követte és fejezte be a városi színházban nagy és fényes közönség érdeklődése mellett. A közönség sorában ott láttuk: dr. Dellimanics Lajos főispán nevével, dr. Hámory László orsz. képviselőt, dr. Vinczehid Erő h. alispánt nevével, Daniel Ferenc közp. főszolgabíró nevével, Poroszkay Béla megyei főügyészt, dr. Grandjean József polgármestert nevével, dr. Lestyánszky János pancsovai főkapitányt, dr. Karattur Arthur pancsovai főügyészt, Poekh cs. és kir. őrnagyot, a Nagybecskereken állomásozó közös és honvéd tiszteket csaknem teljes számban stb.

A verseny a következő eredménnyel folyt le:

A torontáli vándordíjat, melyet Mészáros Ervinnek kellett volna megvédenie, Matuskovich Imre honvéd-főhadnagy, a szegedi vívóklub tagja nyerte el.

Karátsonyi Jenő gróf értékes tiszteletdíját Guggenberger hadnagy, a tor. athl. klub tagja nyerte.

A torontáli hölgyek díját Tasnády Endre, a tor. athl. klub tagja, a nagybecskereki hölgyek díját Várkonyi József, a tor. athl. klub tagja, Sterba hadnagy, a szegedi vívóklub tagja a tor. athl. klub díját nyerte el. Díjat nyert azonkívül Pavlovics N., a pancsovai vívóklub tagja.

A minősítés- és touche-verseny eredménye a következő:

I. Matuskovich Imre honvéd-főhadnagy, a szegedi vívóklub tagja.

II. Guggenberger hadnagy, a tor. athl. klub tagja.

III. Tasnády Endre, a tor. athl. klub és a m. athl. klub tagja.

IV. Várkonyi József, a tor. athl. klub tagja.

V. Sterba hadnagy, a szegedi vívóklub tagja.

VI. Pavlovics N., a pancsovai vívóklub tagja.

VII. Szekesán János, a tor. athl. klub tagja.

VIII. Benedek Elemér, a Genari-vívóterem tagja (Budapest.)

IX. Bicskey N., a pancsovai vívóklub tagja.

X. Hajnal Dezső, a Genari-vívóklub tagja (Budapest.)

XI. Kácsér Gyula, a tor. athl. klub tagja.

XII. Schauer Gábor, az aradi vívóklub tagja.

A VII—IX. sorba helyezettek ezüstérmét, a X—XII. sorba helyezettek bronzérmét nyertek.

Az akadémián pedig szép vívásért Koós Kálmán honvéd-főhadnagy, vívómester a t. athl. klub díját, Armentani Ede a városunkban is előnyösen ismert és igen kedvelt szegedi vívómester Vinczehid Erő jury-elnök aranyérmét nyerte.

Külön felemlítjük még Majone Vince aradi vívómester vitór-asseaut, aki a római vívóiskola legképzettebb mestereinek egyike s kinek rendkívüli temporementumos vívásában az akadémián a nagy közönség is gyönyörködött.

A díjakat az akadémia után dr. Dellimanics Lajos főispán osztotta ki.

Este a kaszinóban lakoma volt, amelyet tánc követett hajnalig.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése december 15-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, december 15.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen a mentelmi ügyeket tárgyalták.

A mentelmi ügyek között volt Pavlovics Lyubomir ügye, akinek a melencei szerb zászlóval elkövetett izgatásért kéri a bíróság mentelmi jogának felfüggesztését.

A képviselőház Pavlovics Lyubomir mentelmi jogát felfüggeszti.

Ezután Kossuth Ferenc azt indítványozza, hogy a mentelmi ügyekben ne tün-
tessék fel a bűncselekményt névleg, mint

például sikkasztás, zsarolás stb., hanem paragrafusokkal idézzék.

A képviselőház ez indítványt elfogadja. Holnap a kérvényeket fogják tárgyalni.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Széll Kálmán miniszterelnök tegnap hosszabb magánkihallgatáson volt a királynál. A miniszterelnök a kihallgatás után Körber osztrák miniszterelnökkel értekezett és este visszautazott Budapestre.

A venezuelai háború.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: La Guayra Puerto bobellot a német-angol hadihajók tegnap 45 percig bombázták. A bombázás romba döntötte a Talanó Sibertodo erődöt, Castro elnök erre táviratban intézkedett, hogy a hatóságok a követelt elégtételt megadják, mire a hadihajók a bombázást beszüntették. A venezuelai kormány mindazonáltal folytatja a lakosság fegyverbe hívását s a papok a szószekekről tüzes szavakkal hirdetik a háborút.

Éhínség Dalmáciában.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál” ered. táv. Cattaróból jelentik: Az idei kemény tél nagy nyomort hozott Dalmáciára. Az őszi aratás igen silány volt és több kerületből kérnek segítséget, különben a lakosság között éhínség tör ki. A hatóságok a szükséges intézkedéseket megtették.)

A Vesuv működik.

Budapest, dec. 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nápolyból jelentik, a Vesuv néhány nap óta heves dörgéssel s nagy füsthányással működik. Miután a Vesuv háborgása mindennap erősebb lesz, a környék lakosságát nagy izgalom fogta el. A Vesuv működéséről a geológusok azonban megnyugtatólag nyilatkoznak és nem tartják veszedelmesnek.

Határidő-üzlet.

Budapest december 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.93
Rozs áprilisra	6.80
Tengeri (májusra)	5.83
Zab (áprilisra)	6.35

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegezdől: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szegezd—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módoai h. é. vasút menetrendje.

Érvényes 1902. évi október hó 1-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zombolya.				Vissza.			
V.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	V.v.	V.v.
7015. 700L 7013. 701L				1.				7002. 7012. 7014.*			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
				ind. Budapest-ny-pályaudvar (123.)	érk.	740					
				" Szeded (123.)	érk.	350					
				ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	149					
				ind. Nagy-Becskerek (2.)	érk.	984					
				érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.	929					
				ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	érk.	919	715 628				
				✓ Nagy-Becskerek-Gytelep	▲	910	705 618				
				érk. Sándorudvar (2.)	ind.	901	655 608				
				ind. Pancsova (2.)	érk.	1213	920				
				ind. Sándorudvar (2.)	érk.	900	652 607				
				↓ Lázárföld	▲	848	639 554				
				*Pusztá-Kenderes	▲	839	628 536				
				*Lajosmajor	▲	831	620 528				
				↓ Szárcsa	▲	819	607 515				
				érk. Szécsány (3. 4.)	ind.	805	551 500				
				érk. Versecz (3.)	ind.	505	230				
				Szamos (4.)	ind.	440	—				
				Antalfalva (5.) (Szamoson át)	ind.	350	—				
				Alibunár (4.)	ind.	310	—				
				érk. Pancsova (2.) (Szamoson, Antalfalván át) ind.	érk.	200	—				
				ind. Versecz (3.)	érk.	1017	—				
				ind. Alibunár (4.)	érk.	1017	—				
				ind. Szécsány (3. 4.)	érk.	757	540 454				
				érk. Módos (6.)	ind.	738	519 433				
				érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.	527	235				
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	905	—				
				ind. Módos (6.)	érk.	733	510				
				↓ Fény	▲	722	458				
				Párdány	▲	710	445				
				Jánosföld	▲	655	427				
				Ó-Telek	▲	644	415				
				Óregfalva	▲	636	406				
				Torontál-Ujvár	▲	624	354				
				Csene	▲	611	340				
				*Kuriácska.	▲	556	323				
				Kécsa	▲	543	315				
				↓ Klári	▲	540	306				
				érk. Uj-Zombolya (7.)	ind.	525	250				
				ind. Uj-Zombolya (7.)	érk.	524	248				
				érk. Zombolya (7.)	ind.	518	241				
				érk. Szeded (123.)	ind.	147	1146				
				ind. Budapest-ny-pályaudvar (123.)	érk.	700	830				
				érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.	153	—				

* Csak minden kedden, pénteken és vasárnapon közlekedik.

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.	Sz.v.	V.v.
7302. 7312.				4.				7311.			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
				ind. Nagy-Becskerek-Bpart (1.)	érk.	715					
				" Zombolya (1.)	érk.	944					
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	905					
				ind. Versecz (3.)	érk.	932					
				ind. Szécsány (1. 3.)	érk.	530					
				↓ Csott (3.)	▲	521					
				Csott	▲	520					
				*Bóka megállóhely	▲	512					
				Jarkovác	▲	466					
				érk. Szamos (5.)	ind.	440					
				ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	érk.	—					
				Antalfalva (5.)	ind.	—					
				ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	érk.	—					
				érk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át) ind.	érk.	860					
				Antalfalva (5.)	ind.	200					
				érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át) ind.	érk.	902					
				ind. Szamos (5.)	érk.	426					
				↓ Dobricza	▲	412					
				Ferdinándfalva	▲	401					
				Ilánca	▲	346					
				Kevi-Szöllös	▲	333					
				Uj-Alibunár	▲	317					
				érk. Alibunár	ind.	310					
				érk. Versecz (128.)	ind.	—					
				érk. Temes-Kubin (128.)	ind.	—					

Keszkenyvágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskerek-Bégapart—Zombolya.				Vissza.			
Vegyes-vonat	V.v.	Vegyes-vonat	V.v.	Vegyes-vonat	V.v.	Vegyes-vonat	V.v.	Vegyes-vonat	V.v.	Vegyes-vonat	V.v.
7611. 7613.				7.				7612. 7614.			
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
				ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.)	érk.	823	655				
				Német-utca	▲	818	650				
				Ferencz-József-tér	▲	812	644				
				Koronszállóda	▲	807	639				
				Temesvári-utca	▲	801	633				
				Nagy-Becskerek-Vámház.	▲	755	627				
				*Klekk megállóhely	▲	737	608				
				Klekk	▲	733	604				
				Katalinfalva	▲	715	586				
				*Katalinfalva megállóhely	▲	702	538				
				Béga-Szent-György.	▲	653	524				
				Ittvarnok-Rogendorff	▲	636	506				
				Császtelek	▲	620	449				
				*Pálmajor	▲	559	428				
				*Jánosmajor	▲	550	419				
				Magyar-Csernya.	▲	534	408				
				*Karinamajor	▲	521	360				
				*Leonamajor	▲	514	343				
				Német-Csernya	▲	457	326				
				*Juliamajor	▲	449	318				
				érk. Uj-Zombolya (1.)	ind.	432	301				
				ind. Uj-Zombolya (1.)	érk.	431	298				
				érk. Zombolya (1.)	ind.	423	280				
				érk. Szeded (123.)	ind.	147	1146				
				ind. Budapest ny. pályaudvar (123.)	érk.	700	1005				
				érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.	153	—				

Jelmagyarázat. * Feltételes megálló fel- vagy leszálló utasok számára.
Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok feliról, jeligé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők középsőre az időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 6 órástól reggeli 5 óráig, a perceket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak belsejébe betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok álló közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva. — A saját vonalak elágazási állomásainál zárójelbe tett szám mutatja az illető csatlakozó vonal menetrendjének sorszámát. — A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebkönyvecskék 30 fillért az állomásokon a kapuok, illetve a személyszállítónál kaphatók.

Offszencza község előjáróságától.

2612. kig. sz. 1902.

1000-1.1

Hirdetmény.

Közhirre tételik, hogy Offszencza község vadászati jogát az 1903. évi január hó 1-ével kezdődő 6 egymásután következő évre az 1902. évi december hó 27-én délelőtt 9 órakor Offszencza község házában tartandó nyilvános árverés után a legtöbbet ígérőnek bérbe adjuk.

Árverési feltételek a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Kelt Offszenczán, 1902. évi december hó 13-án.

Héger István,
jegyző.

Róhrich János,
bíró.

178.191/902. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága részére a jövő 1903. évben, esetleg 1905. év végéig menetjegyek csomagolásához évenként mintegy 100.000 darab teljesen átlátszó pergament-papírból előállított borítékokból felmerülő szükségletnek szállítást biztosítani kívánván, erre ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A kiírás tárgyát képező borítékokat előtűntető jegyzék, mely egyszerűen ajánlati mintául szolgál, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módoszatok a budapesti kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. szám, II. emelet, 54. ajtó) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb *folgyó évi december hó 20-án déli 12 óráig* a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán beküldendők, a boríték pedig következő külcimmal látható el: „Ajánlat 17.891/902. számhoz.”

Budapest, 1902. évi november hóban.

(3.3)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Legszebb karácsonyi ajándék

MERCURBANK

karácsonyi sorsjegycsoportja.

250.000 korona nyerhető!!

1 Jótékonyebb államsorsjegy 4.- kor.
1 Jösszív-sorsjegy 10.50 -
1 negyed osztály-sorsjáték 8.-
22.50 kor.

A három együtt csak 20 korona.

Megrendelések postautalványon

Mercurbank

Budapest (Mercur-paletta).
IV., Váci utca 37.

993-4.4

36.078/1. szám. 1902.

M. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

(Faggyu-szükséglet szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége a vonalai szükségletének fedezésére 1903. és esetleg a következő 1904. és 1905. években évenként szükséges mintegy 4000 kg. faggyu-szállításának biztosítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes feltételeket magában foglaló ajánlati felhívás a magyar királyi államvasutak aradi üzletvezetőségénél megszerzhető.

Az ajánlatok felőtti határozathozatal, illetve a szállítás odaítélése az ajánlat felbontásától számított 28 nap alatt várható, míg a letelt év dék ezen határidő után 8 napon belül fog kiutaltatni.

Az ajánlatok a külön e célra szerkesztett ajánlati mintán teendők.

Az ivenként 1 koronás magy. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok ezen alábbi külcimmal: „Ajánlat faggyu-szállítása iránt 36.078/902. számhoz” 1902. évi december hó 23-ának déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének általános osztálya főnökéhez benyújtandók vagy posta útján beküldendők.

Aradon, 1902. évi november havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Megnyilt

a Hunyady-(fő)-utcában (HELMBOLD-féle házban)

WÉHNER GYÖRGY

gyermekjáték- és karácsonyi ajándék-cikkek nagyválasztéku s kényelmesen berendezett áruessarnoka.

Fényes kivilágítás.

162344/1902. szám.

M. kir. államvasutak.

107.546/1902. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Legelőcsőbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gőzhajóinak.

Hajójáratok menetrendje.

1902. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden kedden és szombaton este 8 órakor.

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden hétfőn reggel 8 órakor. Minden csütörtökön este 8 óra 30 perckor.

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden hétfőn és csütörtökön este 7 óra 30 perckor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden szerdán reggel 7 órakor. Minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat		
			I.	II.	Személyvonat III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00
	Cannes	franc	116.15	83.60	
	Firenze	"	73.50	53.90	30.40
	Genova	"	89.25	64.90	36.85
	Grasse	"	118.30	85.05	
	Lyon	"	123.25	91.50	
	Marseille	"	127.75	98.20	
	Milano	"	69.95	51.40	28.95
	Menton	"	110.00	79.45	
	Napoli	"	100.55	72.85	41.50
Bécs	Nizza	"	112.70	81.25	
	Róma	"	73.75	54.05	30.50
	Torino	"	122.20	64.80	36.80
Berlin	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20
	Breslau	márka	95.60	68.40	38.50
	Hamburg	"	71.20	51.70	28.90
	"	"	122.20	88.10	52.30

A gőzhajókon egy agyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelylyel együtt 16 kor.

I. osztály 12 "

III. (fedélzet) 6 "

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen eszatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zárába, Metkovicha, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1902. október havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyomdász-
tanulónak

jó házból való fiu felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

951-x.7

Pályázati hirdetés.

Munkás kék-öltönyök szállításának biztosítása tárgyában.

A magy. kir. államvasutak műhelyi, fűtőházi és egyéb munkásai által szükségelt kék-öltönyök megszerzésének megkönnyítése érdekében alulírott igazgatóság ily munkás kék-öltönyök szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott, megfelelően lepecsételt ajánlatok *f. évi december hó 29-ének déli 12 óráig* a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. sz., II. em.) benyújtandók.

Budapest, 1902. évi november hóban.

Az igazgatóság.

3.3

(Utánnomás nem díjazatik.)

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a **pénzügyi palotában** újonnan berendezett és a mai viszonyoknak megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, ahol a legjobb és legformásabb csizmák és cipők készíttetnek, ugymint: **diszmagyar.** angol lovagló, tisztai és vadász csizmák; továbbá vivó, **Lawn-Tennis** cipők **gumi és crom** talppal, angol bakancsok (Derby) és szalon cipők urak részére minden kivitelben. Ugyszintén minden tekintetben a legdivatosabb és legformásabb **női cipő** különlegességek egyedül nálam készíttetnek.

Ezen szakmában több évig résztint Budapesten, részint helyben egy elsőrendű cipésznél működtem.

Miódon üzletemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlom, vagyok b. pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Sántha Sándor,

cipész-mester, Nagybecskereken.

36825.1. szám.

Magyar kir. államvasutak

Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak Piskii állomásán lévő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet három évre köttetik.

A bérleti feltételek a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miert is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a piskii pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve *1902. évi december hó 23-án déli 12 óráig* alulírott üzletvezetőség általános (I.) osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz korona készpénzben, vagy allami letétekre alkalmas értékű papirokban, legkésőbb *f. évi december hó 22-én déli 12 óráig* a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon letendő. Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő, táviratilag tett, vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1902. évi november hó 29-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)